

Таңғы жаттығу кешені
(Ортаңғы топ «Балапан»)

Жаттығу кешені №1

Аяқ сәл алшак, қол иықта алға, артқа есу.
Қолды алға созып, қайшылау.
Сагаттың тіліндей іліп онға бір, сагаттың тіліндей іліп солға бір
Аяқ сәл алшак, тізелері түзу, аяқтың ұшына қол тигізу, БҚ қа келу

Жаттығу кешені №2

Коян секіреді, ат шабады, құс ұшады, аю қорбанұдайды, адам жүреді
Кілемге жатып аяқты көтеру, велосипед тебу, қалыпқа келу.
Жерге жатып, балықша жүзу, қолдарын сермеу, қалыпқа келу.
Аяқтың ұшына көтерілу, демді ішке тартып, қайта шығару

Жаттығу кешені №3

Аяқ бірге, қолдарын алға созу, жоғары көтеру, жанға созу
Қол белде, онға, солға иілу.
Отырайық жүрелеп,
Гүлді үзіп алайық.
Орнымыздан түреген
Басқа гүлге барайық.
Қолдары белде. Оң аяқпен бес рет, сол аяқпен бес рет секіру
Қолдары иықта. Алға, артқа есу.
Кілемге жату, аяқты созу, қайшылау, түсіру.
Саппен жүріп өту.

«Денсаулығым керемет, жаттығуга рахмет»

Жаттығу кешені №4

Шенберде аяқтың ұшымен өкшелеп журу.
Қол белде, онға, солға бұрыштар жасау.
Қолдарын екі жаққа жайғызып, «Көбелек» жаттығуын жасату: ұшады, гүлге қонады, шырынын сорып, қайта ұшады.
Қолдарымен күбідегі қымызды піскендей әрекеттер жасайды.
Оң және сол қолдарын кезек көтеріп, еседі.
Кілемге жатып, аяқты жоғары көтеріп, велосипед тебу.
Аяқ бірге, қолдарын еңкейіп аяқ ұшына тигізу, қайта тіктелу.

Жаттығу кешені №5

«Маган қарай жүгіріндер» ойыны. Топтасып бір бағытта жүгіреді.

«Торғайлар болып ұшайық»: жан жаққа женіл жүгіреді.

Тәрбиешінің көмегімен шенбер жасап тұрады.

Шенбер бойында жүру, женіл жүгіру, «қоянша» секіру.

Тік тұрып қолды алға созу, тік тұрып қолды жоғары созу

«Кұстай қанат самғайық» жаттығуы

Тік тұрып, қолды бүйірге қойып, аяқты алашақ етіп тұрып онға және солға иілу.

Аяқтың ұшымен шенбер бойы женіл жүру.

Тәрбиешінің артынан женіл үйірліп жүгіру

Жаттығу кешені №6

Салта тұрып, бірінен кейін бірі тізіліп жүру, жүгіру, аяқ ұшымен жүру.

Шенбер жасап тұру

Тік тұрып, қолды алға, жоғары, жанға созу, төмен түсіру.

Екі қолды жайып, көбелекке ұқсан ұшу, бір орында ақырын айналу, қону.

Коянша секіру, аюша қорбандау.

«Балапандар жем шоқыды» жаттығуы: Отыра қалып саусактарымен еденді тырсылдату

Дем алып, дем шығарып, жай жүріспен шенбер бойы жүру

Жаттығу кешені №7

Тәрбиешінің артынан шенбер бойында жүру, женіл жүгіру, бірінің артынан бірі тұру.

Коянша секіру, аюша қорбандау, құсса қанат қагу.

Шенбер құрып тұру.

Басымен онға, солға, алға, артқа иілу.

Қолдарын алға, жоғары көтеріп, төмен түсіру.

Аяқ алшақ, екі қолдарымен бүйірлерін таянып алып онға, солға иілу.

«Денсаулығым керемет, жаттығуға рахмет!»

Жаттығу кешені №8

«Маган қарай жүріндер» ойыны. Бір бағытта топтасып жүру.

«Торғайлар болып ұшайық»: Әртүрлі бағытта женіл жүгіру, қайта жиналу.

Шенбер құрып тұра қалу.

«Біздің қолымыз қайда?» жаттығуы: Балалар қолдарын артқа жасырып, аяқтарын сәл ашып тұрады. «Қолдарың қайда?» деп сұраган кезде, «Міне, біздің қолымыз!» деп көрсетеді.

«Тик-так» жаттығуы. Сағат тіліндей екі жаққа кезек иілу.

«Күнге қол созамыз».

Тәрбиешінің артынан үйіріліп жүру.

Жаттығу кешені №9

Тәрбиешінің артынан шеңбер бойы жай жүру, аяқ ұшымен жүру.

Қолды алға созу, жоғары созу, жанына түсіру.

Сағаттың тіліндей иіліп онға бір, сағаттың тіліндей иіліп солға бір.

Баспен онға, солға, алға, артқа иілу.

«Карлығаш бол ұшайық»

«Қоянша секірейік»: Бір орында тұрып, екі қолдарын қеуделеріне қойып секіру.

Жай жүру, дем алу.

Жаттығу кешені №10

Психогимнастика: «Құлімдел амандасайық».

«Саусактар амандасады»: Екі қолдың саусактарын біртіндеп түйістіру.

Массаж немесе уқалау:

«Қолымызды жуамыз»: Екі қол бір бірін сипайды.

«Қайырлы күн, көздерім»: Қабактарын сипайды.

«Оянамыз, көздерім»: Бинокльге қарау.

«Қайырлы тан, қолдарым»: Шапалактау.

«Қайырлы тан, аяқтарым»: Аяқтарын сипау.

«Оянамыз, аяқтарым»: Бір орында жүру.

Жаттығу кешені №11

«Іскеңрұыш»: Бірінен соң бірі сапта тұрып бағыт өзгерте жүру.

«Шапалақ»: Быттырап жүгіру.

Қолдарын алға, артқа тербету.

Онға бұрылыш қолды артқа созу, солға бұрлыпты қолды артқа созу.

Тұзу тұрып, аяқты алшак қойып, қолды шынтақта бұту: «насоспен» дәнгелекке жел үрлегендей қимылдар жасау.

Арқага жатып, дене бойымен қолды созу, аяқтарын қеудеге тартып тізеден қолмен шапалактау, қайта қалыпқа келу.

Бір орында секіру.

Саппен бірінің артынан бірі жай жүріспен жүру, тыныс алу.

Жаттығу кешені №12

Тізбек қатарға тұру. Қолды белде ұстап аяқ ұшымен жүру.

Қолды жанына, жоғары, алға, артқа созу, қалпына келтіру.

Колдарын желкеге айқастыра ұстап, кеудені еңкейту, көтерілу.
Қолды алға созып отыру, тұрганда тәмен түсіру.
Өкшелерді қосып тұру, отырып тұру.
«Ағаш шабушы» жаттығуы: аяқтары алшак, екі қолды түйістіріп балтамен ағаш шапқандай әрекеттер жасау.

Шеңбер бойы жай ғана тыныстап жүру.

Жаттығу кешені №13

Тізбекте бір қатармен тұру, жүру, шашырау
Жүру, звеноларға беліну.
Аяқ алшак, екі қолды жанынан көтеріп, керілу.
«Маятник» жаттығуы: Кеудені солға, оңға тербелту.
«Ағаш шабушы» жаттығуын қайталау.
Жұптасып қол ұстасып бірінің артынан бірі жүру.
Бір орында немесе жан жаққа шашырап секіру, кайта ортаға жиналу.
«Көбелек» атты тыныс алу жаттығуы.

Жаттығу кешені №14

1. Жүру, жұптасып жүргізу, бір қатарға тұрып жүру, аяқтың ұшымен жүріп келе жатып қолды жоғары қунге қарай созу.
2. «Қол жаттығуы».

Екі аяқты иық дengейіне қою. Оң қолды көтеріп түсіру.. Сол қолды көтеріп түсіру.

3. «Тербелу» жаттығуы.

Еденге отыру. Аяқтар иық кеңдігінде. Екі қолды артқа қойып тербелеміз.

Оң аяқты көтеріп, аяқтың ұшымен түзейміз.. Сол аяқты көтеріп, аяқтың ұшын түзейміз.

4. «Алға еңкею».

Саусактарды айқастыра ұстап, жерде отыру. Алға иіліп, аяқтың ұшына жету.

5. «Секіру» жаттығуы. Оң және сол аяқпен кезек-кезек секіру.

7. Тыныс алу жаттығуы:

«Гүлдерді үрлейміз»

8. Саусақ жаттығуы:

Кел, кел қыздар келініздер,

Жүннен киіз басайық.

Алты қырдан асайық,

Ақ текемет басайық.

Жаттығу кешені №15

1. "Түсіріп алма"

Қазақша молдас құрып отыру, Доп қолда. Допты жоғары көтеру,

Қолды бүгіп, бастан асыру. Допты жоғары көтеру

2. "Допты бастан асырып ұстай»

Тізерлеп отыру, доп төменде, допты көтермелеп қолды алдыға созу. Қалыпқа келу.

3. «Құлау»

Аяқ иық кеңдігінде, қол доппен төменде.

1. допты алға созып, оң аяқпен құлау. 2..Б-Қ -қа келу.

4 .«Еңкею»

Кілемге отыру, аяқ алшак, доп ұстаган қолды бүгіп, кеуде тұсында ұстай.

Алға оң(сол) аяққа шалу, қолды түзу ұстай. Қалыпқа келу.

5. «Допты айнала жүгіру»

Түзу тұру, аяқ алшак, доп еденде.

Белгі бойынша допты айналып, жүгіріп, тізерлеп отырып, алақанмен допты бір ұры.

Әр жаққа қайталау.

6. Тыныс алу жаттығуы: «Гүл»

7. Саусақ жаттығуы: «Көбелек»

Көбелек-ау, көбелек,

Әдемісің керемет.

Алақанға қонағой,

Өзінде гүл болағой

Әдіскер:

Ортаңғы «Балапан» тобы Қазан айы таңғы жаттығу кешені

3 жастағы балаларға арналған таңтеренгілік гимнастика

Бұл жастағы балалардың тілдері дамиды, зейіндері тұрақтанып, есте сақтаулары жетіледі. Алайда олар жеңіл қозып, тез шаршайды. Балалардың қымылы еркін, жеткілікті қалыптаспаган. Балақайлар берілген қымылды дәл орындай алмайды. Бұл жастағы балалардың деңе шынықтыру сабактарына деген жақсы қарым-қатынасын қалыптастыру үшін, таңтеренгі гимнастика ойын формасында өткізіледі: балалар жануарлардың қымылы мен даусына сүйсіне еліктейді, түрлі заттарды бейнелеп көрсетеді (сағат, көбік т.б.) Балаларды жаңа жалпы жетілдіруші жаттығулар ойын кешенімен таныстырады, ересек адам сәйкесінше көркем шығарма, санамақ оқып, суреттер көрсетуге болады. Таңтеренгілік гимнастика ұзақтығы – 5-10 –15 минут

Жаттығулар кешені 2-3 ойын, еліктеу жаттығуларынан тұрады.

Жаттығулардың қайталануы 4 – 5 рет

Гимнастика жүрумен басталып, жәй жүгірумен алмасады. Қол төмен түсірулі, жүгіру ұзақтығы 7 – 10 секунд. Кейде жүгіру бір орында тұрып секірумен алмастырылады: балалар қоян, деп сияқты 6-8 рет секіріп, жүрумен алмастырады.

Егер кешенге екі жалпы жетілдіруші жаттығу кірсе, онда олар мынадай ретпен беріледі:

- Иық және қол бұлышқ еттеріне арналған
  - Аяққа арналған
- Егер үш жаттығу алынса, онда төмендегідей ретпен беріледі:
- Иық және қол бұлышқ еттеріне арналған
  - Кеудеге арналған
  - Аяққа арналған

Таңғы жаттығу кешені №1

(Дене қыздыру – 2-3 минут)

Жүру: Балаларды шеңбер бойынша жайлап жүргүре шақырыңыз. Қолдарын жоғары көтеріп, "күнгे" қол созады, кейін жерге еңкейіп, "гүл тереді".

Жүгіріс: Бірнеше секунд орташа жылдамдықпен шеңбер бойымен жүгіріңіз. Оларды "көбелектер" деп елестетіп, гүлдерді аралап жүргендей қымылдар жасатыңыз.

"Қанат қағу" (Қолға арналған жаттығу)

Бастапқы жағдай: Тұрып, аяқ иық көндігінде.

Қымыл: Қолды екі жаққа созып, көбелек сияқты қанат қағу қымылдарын жасау. Қолды алдымен жоғары-төмен қозғалту, содан кейін шеңбер бойынша айналдыру. (10-12 рет қайталау)

Таңғы жаттығу кешені №2

(Дене қыздыру – 2-3 минут)

Жүру: Балаларды шеңбер бойынша жайлап жүргүре шақырыңыз. Қолдарын жоғары көтеріп, "күнге" қол созады, кейін жерге еңкейіп, "гүл тереді".

Жүгіріс: Бірнеше секунд орташа жылдамдықпен шеңбер бойымен жүгіріңіз. Оларды "көбелектер" деп елестетіп, гүлдерді аралап жүргендей қымылдар жасатыңыз.

"Тұлпардың шабысын қайтала" (Жоғарғы денеге арналған жаттығу)

Бастапқы жағдай: Тұрып, аяқ иық көндігінде

Қымыл: Қолдарды белге қойып, денені онға және солға бұру. "Тұлпар" шауып келе жатқандай, қимылдарды сенімді және ширажасау. (10 рет әр жаққа)

Таңғы жаттығу кешені №3

(Дене қыздыру – 2-3 минут)

Жұру: Балаларды шенбер бойынша жайлап жүргүте шақырыныз. Қолдарын жоғары көтеріп, "күнгे" қол созады, кейін жерге еңкейіп, "тұл тереді".

Жүгіріс: Бірнеше секунд орташа жылдамдықпен шенбер бойымен жүгіріңіз. Оларды "көбелектер" деп елестетіп, гүлдерді аралап жүргендей қимылдар жасатыныз.

"Ағашқа қол жеткізу" (Созылу жаттығуы)

Бастапқы жағдай: Тұрып, аяқ иық кеңдігінде

Қымыл: Қолды жоғары созып, ағаштың бұтағына қол жеткізуге тырысып, алдымен он жаққа, содан соң сол жаққа енкею. Балалардан "ең бік бұтақты" ұстауды сұраныз. (10 рет әр жаққа)

Таңғы жаттығу кешені №4

(Дене қыздыру – 2-3 минут)

Жұру: Балаларды шенбер бойынша жайлап жүргүте шақырыныз. Қолдарын жоғары көтеріп, "күнгे" қол созады, кейін жерге еңкейіп, "тұл тереді".

Жүгіріс: Бірнеше секунд орташа жылдамдықпен шенбер бойымен жүгіріңіз. Оларды "көбелектер" деп елестетіп, гүлдерді аралап жүргендей қимылдар жасатыныз.

"Қара жорға" (Тізе және аяқтарға арналған жаттығу)

Бастапқы жағдай: Тұрып, аяқ иық кеңдігінде.

Қымыл: Қолды белге қойып, бір тізені кезекпен жоғары көтеріп, шашаң түрде қымыл жасау. Бұл жаттығуды "Қара жорға" биінің қарапайым қимылдарымен үйлестіруге болады. (8-10 рет әр аяқпен)

Таңғы жаттығу кешені №5

(Дене қыздыру – 2-3 минут)

Жұру: Балаларды шенбер бойынша жайлап жүргүте шақырыныз. Қолдарын жоғары көтеріп, "күнгे" қол созады, кейін жерге еңкейіп, "тұл тереді".

Жүгіріс: Бірнеше секунд орташа жылдамдықпен шенбер бойымен жүгіріңіз. Оларды "көбелектер" деп елестетіп, гүлдерді аралап жүргендей қимылдар жасатыныз.

"Құстар секілді ұшамыз" (Иілу жаттығулары)

Бастапқы жағдай: Тұрып, аяқ иық кеңдігінде.

Қымыл: Қолдарды екі жаққа созып, алдыға еңкейіп, аяқтың ұштарына дейін жеткізуге тырысу. Еңкейген сайын, "құс" секілді канат қағып, қайта тұру. (8-10 рет)

Жаттығу кешені: 6

Секірулер (2-3 минут) – бала өз орнында женіл секіріп ойнауы керек.

- **Қол шапалактау (2 минут)** – орындарында тұрып, жоғары және төмен қол шапалактау.
- **Шенбер жасау (2 минут)** – бала қолдарын жайып, денесін шенбер жасап айналдырады.
- **Орындарынан жоғары секіру (10 рет).**

Жаттығу кешені: №7

Жұру және тоқтау ойыны (5 минут) – бала белменің ішінде жүреді, "Токта!" деген сигналды естігенде тоқтайды.

- **Аюша енбектеу (2 минут)** – бала еденде төрт аяқтан аюша енбектейді.
- **Допты домалату (5 минут)** – допты алға-артқа домалатып ойнау.

Жаттығу кешені: №8

Қолдарын жоғары көтеріп созылу (2 минут) – бала бійкке жетуге тырысып, қолдарын жоғары созады.

- **Қабыргамен жұру (5 минут)** – қабыргаға жақын жүріп, қолмен тірек етіп жұру.

- **Коянша секіру** (3 минут) – екі аяқпен жерден жоғары секіру.

Жаттығу кешені: №9

- Колдармен ишкітарға тигізу (2 минут) – бала қолдарын жоғары көтеріп, ишкіна тигізді.
- Аяқпен жоргалуа (5 минут) – аяқтарын алдыға тартып, жерде жоргалап жұру.
- Женіл секірuler (3 минут) – бала ез орнында женіл секіре алады.

Жаттығу кешені: №10

- Би (5 минут) – балаға үнайтын әуенді қосып, еркін би қымылдарын жасау.
- Кемпіркосақ жасау (2 минут) – бала қолдарын жоғары көтеріп, үлкен доға жасап, кемпіркосақ бейнесін жасайды.
- Допты жоғары лақтыру (3 минут) – бала допты жоғары лақтырып, ұстап алады.

Таңғы жаттығу кешені №11

"Ағаш болып тұру" (Икемділік пен тепе-тәндікті дамыту)

Қозғалыс түрі: Балалар екі қолдарын жоғары көтеріп, ағаш секілді созылады.

Жаттығу барысы: Балалар "Ағаш" деген команда бойынша аяқтарын сәл алшак қойып, қолдарын жоғары көтеріп, ағаш болып тұрады. Мұғалім оларға: «Жел соғыш тұр!» деп айтқанда, балалар ағаш секілді оңға-солға тербеледі.

Қайталau: 5-6 рет.

Таңғы жаттығу кешені №12

"Құстар ұшып жұр" (Қол бұлшықеттерін дамыту)

Қозғалыс түрі: Балалар қанаттарын жайған құстар секілді қолдарын екі жаққа созып, ұшады.

Жаттығу барысы: Мұғалім "Құстар ұшып жұр!" деп айтқанда, балалар қанаттарын жайып, бөлменің ішінде жайлап жүгіріп, құстар секілді қалықтайды.

Қайталau: 3-4 рет, 20-30 секундтан.

Таңғы жаттығу кешені №13

"Допты лақтыру" (Қол мен аяқ қозғалыстарын үйлестіру)

Қозғалыс түрі: Балалар еденге отырган қалыпта екі қолдарымен алдына орналасқан допты көтеріп, жоғары қарай лақтырып қайтадан ұстайды.

Жаттығу барысы: Мұғалім оларға: «Допты жоғары лақтырындар!» деп айтқанда, балалар допты көтеріп, лақтырып, қайтадан қолдарымен ұстап алады.

Қайталau: 5-7 рет

Таңғы жаттығу кешені №14

"Аюдың жүрісі" (Арқа мен аяқ бұлшықеттерін дамыту)

Қозғалыс түрі: Балалар қолдары мен аяқтарын еденге тигізіп, аю секілді еңбектейді.

Жаттығу барысы: Мұғалім "Аю болып жүріндер!" деп айтқанда, балалар төрт тағандап еңбектеп, бөлме ішінде қозгалады.

Қайталau: 2-3 айналым болме ішінде.

Таңғы жаттығу кешені №15

"Жайқалған гүлдер" (Дене икемділігі мен тыныс алу жаттығулары)

Қозғалыс түрі: Балалар гүл секілді тәмен еңкейіп, қайта көтеріледі.

Жаттығу барысы: Педагог "Гүлдер жайқалып өсіп жатыр" дегендे, балалар аяқтарын сәл алшак қойып, еңкейіп, бірте-бірте жоғары көтеріліп, қолдарын жоғары созады. Олар терең дем алады, содан кейін қолдарын түсіріп, демді шығарады.

Қайталau: 5-6 рет

Таңғы жаттығу кешені №16

"Секіргіш қояндар" (Қарқынды қозғалыс)

Қозғалыс түрі: Балалар қоян секілді секіреді.

Жаттығу барысы: Педагог «Қояндар секіреді!» деп айтқанда, балалар секіріп, қоян секілді жылдам қозгалады.

Қайталау: 5-7 рет.

Таңғы жаттығу кешені №17

«Тартыламыз» ойыны:

Б.к.: аяқтың арасы сәл ашық, қол екі жанында

Орындалуы: қолды жоғары көтеру, түсіру.

Қайталауы: 4 рет

2. «Иілеміз» ойыны:

Б.к.: аяқ иық деңгейінен алшак, қол төменде

Орындалуы: алға иілу, қолды еденге тигізу, тіктелу

Қайталауы: 4-5 рет

Таңғы жаттығу кешені №18

«Күн» ойыны:

Б.к.: аяқтың арасы сәл ашық, қол екі жанында, бос, түсірүлі.

Орындалуы: қолды жоғары көтеру, тартылу, қолды түсіру.

Қайталауы: 4 рет.

2. «Тук-тук» ойыны:

Б.к.: аяқ иық деңгейінен алшак, қол төменде

Орындалуы: алға иілу, алақандарымен тізелерін соғу.

Қайталауы: 4-5 рет.

3. «Жасырынбақ» ойыны:

Б.к.: аяқтың арасы сәл ашық, қол төменде

Орындалуы: жүрелеп отыру – «балалар тығылды», алақандарды тізеге қою.

Қайталауы: 4-5 рет

Таңғы жаттығу кешені №19

. «Құстар» ойыны:

Б.к.: аяқтың арасы сәл ашық, қол екі жанында, бос, түсірүлі.

Орындалуы: Қолдарды екі жаққа созу, сермеу, түсіру.

Қайталауы: 4 рет

2. «Құстар су іshedі» ойыны:

Б.к.: аяқ иық деңгейінен алшак, қол төменде

Орындалуы: алға еңкею, қолды артқа жіберу, тіктелу.

Қайталауы: 4-5 рет

3. «Секен-секен секір» ойыны:

Б.к.: еркін

Орындалуы: бір орында секіру

Қайталауы: 6-8 рет, жүрумен алмастыру.

Таңғы жаттығу кешені №16

1. «Шапалақта» ойыны:

Б.к.: аяқтың арасы сәл ашық, қол екі жанында, бос, түсірүлі.

Орындалуы: Қолды алға созу, шапалақтау, түсіру.

Қайталауы: 4 рет

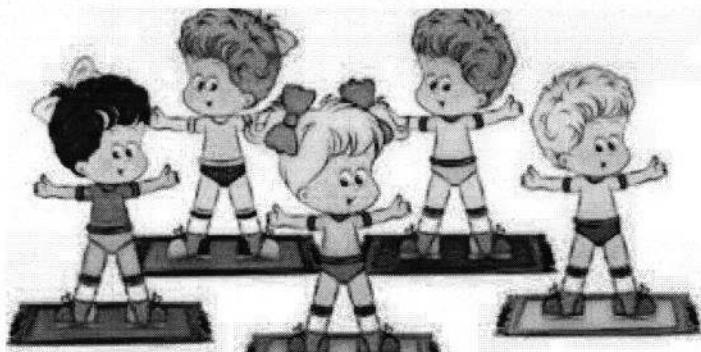
2. «Сарымсақ» ойыны:

Б.к.: аяқ иық деңгейінен алшақ, қол төменде
Орындалуы: алға еңкею, қолды екі жаққа созу, тіктелу.
Қайталауды: 4-5 рет

3. «Серіппелер» ойыны:

Б.к.: еркін
Орындалуы: бір орында жеңіл жартылай отырып тұру
Қайталауды: 6-8 рет, жүрумен алмастыру

Әдіскер:

Ортаңғы топ «Балапан» қараша

Таңғы жаттығу кешені №1

«Күнгө Жет»

Мақсаты: Балалардың дene икемділігін және созылу қабілетін арттыру.

Откізу тәсілі: Балалар тік тұрып, қолдарын жоғары созады. «Күнгө кол жеткізу» сиякты ойын түрінде балаларды саусақтарының ұшына дейін созылып тұруға ынталандырады. Бұл жаттығу арқаны, қолды және аяқ бұлшық еттерін дамытуға көмектеседі.

Таңғы жаттығу кешені №2

«Аю сияқты жүр»

Мақсаты: Аяқ бұлшық еттерін нығайту және қимыл координациясын дамыту.

Откізу тәсілі: Балалар «аю сияқты» төрт аяқтан еңкейіп жүреді. Олардың тізелері жерге тимеуі керек. Бұл қозғалыс балалардың аяқ бұлшық еттерін және тепе-тендігін жаттықтырады.

Таңғы жаттығу кешені №3

«Құстар сияқты ұшу»

Мақсаты: Қол және иық бұлшық еттерін дамыту, қанат қимылдарын орындауға үйрету.

Откізу тәсілі: Балалар қолдарын екі жаққа жайып, «құс» сияқты женіл секіріп, қолдарын қанатша сермейді. Бұл жаттығу балаларға женіл қозғалыстарды орындауға және иықтарын бос ұстауға көмектеседі.

Таңғы жаттығу кешені №4

«Секірмелі бақа»

Мақсаты: Баланың аяқ бұлшық еттерін нығайту және секіру қабілетін дамыту.

Откізу тәсілі: Балалар тізелерін бүгіп, «бақа» сияқты секіреді. Әр секірген сайын олар алға ұмтылып, жаттығуды бірнеше рет қайталайды. Бұл жаттығу аяқ пен бел бұлшық еттерін нығайтады.

Таңғы жаттығу кешені №5

«Тенізде жүзу»

Мақсаты: Қол бұлшық еттерін және жалпы дene координациясын дамыту.

Откізу тәсілі: Балалар еденге жатып, қолдары мен аяқтарын көтеріп, жүзу қимылдарын жасайды. Бұл жаттығу арқаны, иық және аяқ бұлшық еттерін нығайтуға көмектеседі.

Жаттығу кешені: 6

«Зырылдауық»

Мақсаты: Тепе-тәндік пен дene бақылауын дамыту.

Откізу тәсілі: Балалар бір орындарында қолдарын екі жаққа созып, айналады. Айналғанинан кейін олар түзу тұруға және тепе-тәндікті сактауға тырысады.

Жаттығу кешені: №7

«Коян сияқты секіру»

Мақсаты: Секіру қимылдарын және аяқ бұлшық еттерін дамыту.

Откізу тәсілі: Балалар бірге қосылып секіреді, «коян сияқты» кіші секірістермен алға жылжиды. Бұл жаттығу аяқтың иілгіштігі мен координациясын жақсартады.

Жаттығу кешені: №8

«Жанбыр жауып тұр»

Мақсаты: Баланың қол, иық және бел бұлшық еттерін икемділігін арттыру.

Откізу тәсілі: Балалар алақандарымен «жанбыр жауғандай» жеңіл қимылдар жасайды, еденге енкейіп, алақандарымен еденді жеңіл соғады.

Жаттығу кешені: №9

«Поезд»

Мақсаты: Баланың аяқ пен қол координациясын дамыту, жалпы қозғалыс белсенділігін арттыру.

Откізу тәсілі: Балалар бір-бірінің белінен ұстап, тізбектеліп, «поезд» сияқты қозғалады. Қозғалысты басқару үшін тәрбиеші әртүрлі бағытта жүріп, поїздың бағытын езгертеді. Балаларға бұрылып, қадамдарын реттеуге көмектесед

Жаттығу кешені: №10

«Кішкентай роботтар»

Мақсаты: Баланың моторикасын және қозғалыс дәлдігін жақсарту.

Откізу тәсілі: Балалар «кіші робот» ретінде қолдары мен аяқтарын бұрыштармен бүгіп, қатаң қозғалыс жасайды. Әр қозғалыс нақты және баяу болуы тиіс, бұл жаттығу арқылы олар денелерін жақсырақ сезінуді үйренеді.

Таңғы жаттығу кешені №11

«Мысық пен тышқан»

Мақсаты: Ептілік пен жылдамдықты дамыту.

Откізу тәсілі: Балалардан біреуі «мысық», ал қалғандары «тышқан» рөлін алады. Мысық тышқандарды ұстап алуға тырысады, ал тышқандар мысықтан қашады. Бұл ойынды шенбер ішінде ойнаған жөн, қауіпсіз әрі ойын қарқынды болады.

Таңғы жаттығу кешені №12

«Көпірден өту»

Мақсаты: Тепе-тендікті сактауды үйрету, аяқ пен дene бұлшық еттерін дамыту.

Откізу тәсілі: Балаларға еденге жайылған арқан немесе сзық бойымен жүріп өту ұсынылады. Олар тепе-тендікті сақтап, тұра жүріп өтуге тырысады. Бұл ойын балалардың дene бақылауын дамытуға көмектеседі.

Таңғы жаттығу кешені №13

«Жемістерді жинау»

Мақсаты: Шашандық пен назар аудару қабілетін дамыту.

Откізу тәсілі: Еденде түрлі түсті доптар немесе ойыншықтар «жемістер» ретінде шашылып жатады. Балалар оларды белгілі бір түске немесе түріне сәйкес жинап алады. Бұл ойын арқылы балалар тұс пен пішінді тануды үйреніп, назар аудару қабілетін дамытады.

Таңғы жаттығу кешені №14

«Жұмсақ деп»

Мақсаты: Нысанага бағыттауды және моториканы дамыту.

Откізу тәсілі: Балаларға жұмсақ доптар беріледі, олар «қар» ретінде болады. Балалар өздерінің «қарларын» белгілі бір қашықтықтағы нысанага лақтырады. Бұл жаттығу балалардың кез мөлшерін және дәлдік қабілеттерін дамытуға көмектеседі.

Таңғы жаттығу кешені №15

«Тасбақалар»

Мақсаты: Денені бақылауды және тепе-тендікті нығайту.

Откізу тәсілі: Балалар еденге жатып, қолдарын басы астына қойып, баяу енбектеп қозғалады. Олар «тасбақалар» сияқты жүріп, ақырын, бірақ тұрақты қозғалады. Бұл жаттығу арқылы балалар денелерін сезінуді және тыныс алушы бақылауды үйренеді.

Таңғы жаттығу кешені №16

«Жел мен ағаштар»

Мақсаты: Қымыл-қозғалыс икемділігін, тыныс алу жаттығуларын дамыту.

Откізу тәсілі: Балалар «ағаштар» рөлін ойнап, қолдарын жоғары көтереді. Тәрбиеші «жел соқты» дегендे балалар екі жаққа ыргалып, баяу «тербеледі». Жаттығу арқылы балалар денелерін сезінуді және тыныс алушы бақылауды үйренеді.

Таңғы жаттығу кешені №17

«Саңырауқұлактар териу»

Мақсаты: Жылдамдықты және еңкеюді игеру қабілетін дамыту.

Откізу тәсілі: Еденде түрлі-түсті ойыншықтар (саңырауқұлак ретінде) қойылады. Балалар оларды тезірек жинап, корзинаға салады. Бұл ойын балалардың шашандық пен ептілігін дамытады.

Таңғы жаттығу кешені №18

«Жұмсақ қардан өту»

Мақсаты: Тепе-тендікті сактау, денені бақылау.

Откізу тәсілі: Еденге төсөлген жастықтар немесе жұмсақ маталар үстімен жүріп өту қажет. Балалар тепе-тендікті сақтап, ақырын басып өтеді. Бұл ойын координацияны дамытады.

Таңғы жаттығу кешені №19

«Ұшты-ұшты»

Мақсаты: Зейін мен ептілікті дамыту.

Откізу тәсілі: Тәрбиеші әртүрлі сөздер айтып, «ұшты» дейді. Егер шын мәнінде ұшатын зат болса (мысалы, құс), балалар қолдарын көтереді. Бұл ойын арқылы балалардың зейіні артады.

Таңғы жаттығу кешені №20

«Өзеннен секіріп өту»

Мақсаты: Аяқтың иілгіштігін және секіру қабілетін дамыту.

Откізу тәсілі: Балалар еденге қойылған таспалар немесе сзықтарды «өзен» деп елестетіп, олардың үстінен секіріп өтеді. Бұл секіру жаттығуы аяқ пен дене бұлышық еттерін ныгайтады.

Әдіскер: *Shaff A. Кашшукова*